

Raport
Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 13-15 stycznia 2011 r.
na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Pedagogicznego
im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
dotyczącej oceny jakości kształcenia na kierunku „filologia”
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia
oraz jednolitych studiów magisterskich
oraz w Zamiejscowym Ośrodku Dydaktycznym w Suchej Beskidzkiej na
poziomie studiów pierwszego stopnia.

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

- prof. dr hab. Bohdan K. Bogacki – Przewodniczący, członek PKA;
- prof. dr hab. Janusz Arabski – ekspert PKA;
- prof. dr hab. Eliza Małek – ekspert PKA;
- prof. dr hab. Czesława Schatte – ekspert PKA;
- mgr Ludmiła Grudniak-Wal – ekspert PKA.

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Państwowa Komisja Akredytacyjna po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia wizytacja odbyła się na Wydziale Humanistycznym, który do 1 października 2010 r. prowadził ten kierunek. Prezydium PKA pozytywnie oceniło kształcenie na kierunku „filologia” w zakresie filologii angielskiej, filologii germańskiej, filologii romańskiej oraz filologii rosyjskiej wydając dnia 6 lipca 2006 r. Uchwałę Nr 554/2006.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu wizytującego.

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, jego pracownikami i studentami ocenianego kierunku oraz przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

W myśl statutu Uczelni, misją Uniwersytetu Pedagogicznego jest przede wszystkim przygotowywanie wysoko wykwalifikowanych nauczycieli i prowadzenie badań naukowych służących rozwojowi edukacji narodowej. Realizując tak zdefiniowaną misję, Uniwersytet współpracuje z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami oraz instytucjami naukowymi, naukowo-dydaktycznymi, kulturalnymi, oświatowymi, dla których jest atrakcyjnym partnerem. Uniwersytet Pedagogiczny należy do ścisłej czołówki instytucji kształcących kadry filologiczne dla narodowego systemu edukacyjnego. Zawdzięcza to stałej trosce o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, czemu służą stosowane w Uniwersytecie procedury jej kontroli i polepszania procesu edukacyjnego (por. cz. III).

Dostosowując się do zmieniających się warunków zewnętrznych, Uniwersytet rozszerza swoją ofertę o kierunki i specjalności nienauczyielskie. Przygotowuje przyszłych potencjalnych pracowników jednostek administracji państwowej i organów samorządowych, systemu pomocy społecznej, instytucji i organizacji międzynarodowych, mediów, biznesu, instytucji kultury itp. Uniwersytet uwzględnia dokonujące się procesy integracyjne na arenie międzynarodowej współuczestnicząc poprzez swoją działalność w kształtowaniu się społeczeństwa otwartego i informacyjnego.

Uniwersytet Pedagogiczny działa na bardzo trudnym rynku edukacyjnym, przy zmniejszającej się liczbie kandydatów na studia. Bezpośrednią konkurencję stanowi szereg szkół wyższych oferujących studia filologiczne, a działających w Krakowie i w regionie. Uniwersytet Pedagogiczny stara się sprostać tej konkurencji modyfikując programy i czyniąc je coraz bardziej atrakcyjnymi dla studentów w perspektywie przyszłego zatrudnienia i pracy zawodowej oraz proponując ofertę specjalności unikalnych na rynku. Uniwersytet Pedagogiczny jest bardzo ważnym elementem na rynku edukacyjnym

Przedłożone podczas wizytacji dokumenty z danymi liczbowymi stanowią dowód na to, że kierunek *filologia* ma bardzo silną pozycję w Uczelni.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Organy Uczelni oraz Wydziału zostały powołane zgodnie z przepisami wewnętrznymi Uczelni. Skład Senatu jest zgodny z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz Statutem

Uczelni, natomiast w składzie Rady Wydziału przedstawiciele doktorantów i studentów stanowią wymagane co najmniej 20%.

Zakres spraw regulowanych uchwałami Senatu jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. Senat wywiązał się z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przesyłając ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat wywiązał się także z obowiązku wynikającego z art. 130 ust. 2 i 8 ustawy, tj. określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Rektor jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy na podstawie mianowania i w prawidłowy sposób wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy.

Opłaty za wydawane dokumenty zostały ustalone przez Rektora zgodnie z ustaleniami § 20 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634).

Rada Wydziału wywiązuje się z obowiązków ustawowych przewidzianych art. 68 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, zatwierdzając plany i programy studiów prowadzonych w ramach poszczególnych kierunków.

Zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Dziekan jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (na podstawie mianowania).

Regulamin Studiów zgodnie z art. 161 ust. 2 Ustawy został pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Studentów.

Regulamin świadczeń pomocy materialnej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie został pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Studentów (w zgodzie z art. 186 ust. 1 Ustawy), jednakże niektóre jego przepisy budzą zastrzeżenia co do zgodności z przepisami Ustawy m.in. w zakresie powoływania komisji stypendialnych oraz umożliwienia nierównego traktowania studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Umowa uczelnia – student w sprawie odpłatności za studia jest sformułowana w sposób przejrzysty, lecz zawiera nieprawidłowe klauzule dotyczące wypowiedzenia umowy.

Opłaty pobierane (regulowane zarządzeniem Rektora z dnia 28 lutego 2007) przez Uczelnię, w tym m.in. za: przeniesienie się z innej Uczelni, opiekę nad pracą magisterską, wpis warunkowy – są niezgodne z art. 99 Ustawy. Opłaty pobierane za wydanie dokumentów regulowanych rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 są z nim zgodne.

Zastrzeżenia do regulaminu pomocy materialnej, umowy student-uczelnia oraz do wysokości opłat zostały szczegółowo omówione w załączniku nr 2.

Wniosek:

Organy kolegialne i jednoosobowe Uczelni, podejmują decyzje zgodnie ze swoimi ustawowymi oraz statutowymi kompetencjami. Wywiązują się również z obowiązków przewidzianych dla organów uczelni przez Ustawę. Dokumentacja pracy Senatu (protokoły, uchwały) oraz decyzje i zarządzenia Rektora przechowywane są w wydzielonym miejscu w Biurze Rektora.

Uczelnia częściowo spełnia kryteria związane z wewnętrznymi regulacjami prawnymi, głównie z powodu licznych uwag do regulaminu pomocy materialnej oraz rażąco wysokich opłat za usługi edukacyjne, które są pobierane niezgodnie z prawem i powinny być usunięte.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych* i dydaktycznych.

Struktura Instytutu Neofilologii

W Instytucie Neofilologii działa 9 Katedr, 6 Zakładów, 3 Pracownie:

Katedra Językoznawstwa Romańskiego

Katedra Językoznawstwa Germańskiego

Katedra Językoznawstwa Wschodniosłowiańskiego

Katedra Lingwistyki Komputerowej

Katedra Literatur Zachodnich

Zakład Literatur Romańskich

* użyte określenia: zadania naukowe, badania naukowe, dorobek naukowy, stopnie i tytuły naukowe oznaczają odpowiednio zadania artystyczne, twórczość artystyczną, dorobek artystyczny oraz stopnie i tytuły w zakresie sztuki.

Zakład Literatur Niemieckiego Obszaru Językowego
 Zakład Literatur Angielskiego Obszaru Językowego
 Katedra Literatur Wschodniosłowiańskich
 Katedra Przekładoznawstwa
 Katedra Historii i Kultury euroamerykańskiej
 Katedra Glottodydaktyki
 Pracownia Dydaktyki Języków Romańskich
 Pracownia Dydaktyki Języka Angielskiego i Niemieckiego
 Pracownia Dydaktyki Języka Rosyjskiego

Wniosek:

Struktura prowadzącego kierunek *filologia* Wydziału Filologicznego i Instytutu Neofilologii jest prosta i przejrzysta. Zgromadzenie specjalności językowych w jednym Instytucie przyczynia się do efektywnej realizacji zadań naukowych i dydaktycznych.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	Uczelni	jednostki	uczelnia	jednostki
Studia stacjonarne	9 576	2 638	222	-
Studia niestacjonarne	6 758	789	-	-
Razem	16 334	3 427	222	-

Wnioski: Uczelnia z dużym nadstatkiem spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych. Osoby studiujące w formie stacjonarnej (nie uwzględniając uczestników studiów doktoranckich) stanowią ok. 59% ogółu. Tendencję ogólnouczelnianą powielają proporcje zaobserwowane w podstawowej jednostce organizacyjnej, gdzie studenci stacjonarni to ponad 76% ogółu.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Wydział Filologiczny posiada uprawnienia do kształcenia na kierunkach:

- filologia w zakresie: filologii angielskiej, języka niemieckiego, filologii romańskiej, filologii rosyjskiej, języka hiszpańskiego oraz języka włoskiego (pozytywna Uchwała Nr 554/2006 Prezydium PKA z dnia 6 lipca 2006 r.);
- filologia polska (pozytywna Uchwała Nr 287/2009 Prezydium PKA z dnia 23 kwietnia 2009 r.);
- informacja naukowa i bibliotekoznawstwo (pozytywna Uchwała Nr 148/2007 Prezydium PKA z dnia 8 marca 2007 r.)

Wszystkie wymienione wyżej Uchwały Prezydium PKA dotyczyły kształcenia prowadzonego na Wydziale Humanistycznym. Od października 2010 r. Wydział Filologiczny powstał poprzez wydzielenie z tego Wydziału.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	494	92	586
	II	269	41	310
	III	181	26	207
II stopnia	I	111	81	192
	II	115	130	245
jednolite studia magisterskie	I	-	-	
	II	-	-	
	III	-	-	
	IV	-	-	
	V	24	-	24
Razem		1186	370	1556

Filologia w zakresie filologii angielskiej

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	73	32	105
	II	62	15	77
	III	46	11	57
II stopnia	I	57	81	138
	II	42	83	125
	III	-	47	47
Razem		280	269	549

Filologia w zakresie filologii romańskiej

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	55	-	55
	II	52	13	65
	III	26	-	26
II stopnia	I	35	-	35
	II	43	-	43
	III	-	-	-
Razem		211	13	224

Filologia w zakresie filologii rosyjskiej

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	85	-	85
	II	51	-	51
	III	39	-	9
II stopnia	I	-	-	-
	II	-	-	-
jednolite studia magisterskie	I	-	-	-
	II	-	-	-
	III	-	-	-
	IV	-	-	-
	V	24	-	24
Razem		199	-	199

Filologia w zakresie filologii rosyjskiej z językiem rusińsko-łemkowskim

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I Stopnia	I	35	-	35
	II	-	-	-
	III	-	-	-
Razem		35	-	35

Filologia w zakresie języka hiszpańskiego

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I Stopnia	I	49	33	82
	II	45	-	45
	III	21	-	21
Razem		115	33	148

Filologia w zakresie języka niemieckiego

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I Stopnia	I	68	27	95
	II	39	13	52
	III	33	15	48
II Stopnia	I	19	-	19
	II	30	-	30
Razem		189	55	244

Filologia w zakresie języka włoskiego

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I Stopnia	I	56	-	56
	II	20	-	20
	III	14	-	14
Razem		84		84

Studenci Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego w Suchej Beskidzkiej

Filologia w zakresie języka angielskiego

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I Stopnia	I	56	-	56
	II	-	-	-
	III	-	-	-
Razem		56	-	56

Filologia w zakresie języka niemieckiego

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I Stopnia	I	17	-	17
	II	-	-	-
	III	-	-	-
Razem		17	-	17

Wnioski: Dostrzegalne jest niesłabnące zainteresowanie studiami na kierunku „filologia”, Udział studentów kierunku *filologia* w ogólnej liczbie studentów Uczelni wynosi

ok. 10%. Należy zauważyć, że niektóre specjalności cieszą się mniejszym powodzeniem, np. język niemiecki czy język hiszpański.

Oceniany kierunek studiów prowadzony jest w Uczelni mającej przejrzystą strukturę organizacyjną. Mimo trudności wynikających z zarysowującego się niżu demograficznego, obok utrzymywanych i rozwijanych w siedzibie krakowskiej na kierunku „filologia” ze specjalnościami anglistyczną, germanistyczną, rusycystyczną i romanistyczną (z jęz. francuskim, hiszpańskim i włoskim), utworzono Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Suchej Beskidzkiej, a także rozwija się w Krakowie od roku 2010/2011 filologię rosyjską z językiem rusińsko-łemkowskim. Korekty wymagają wewnętrzne uregulowania prawne dot. regulaminu pomocy materialnej oraz wysokości opłat za usługi edukacyjne. W warunkach istniejących w wizytowanej Uczelni i jednostce istnieje możliwość realizacji zamierzonych celów.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Absolwent studiów filologicznych umie poprawnie wykorzystać język w zakresie różnych rodzajów komunikacji językowej. Potrafi wyrażać złożone sądy i opinie, wykorzystać swą językoznawczą wiedzę do analizy tekstów i dyskursu, analizować i interpretować teksty literackie. Jest przygotowany do dalszego uczenia się języka i rozwijania swych umiejętności w praktyce komunikacyjnej, translatorskiej i nauczycielskiej (w przypadku specjalizacji nauczycielskiej).

Absolwent studiów I stopnia przygotowany jest do podjęcia studiów II stopnia. Dysponuje umiejętnością posługiwania się studiowanym językiem na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (=ESOKJ) Rady Europy. Ma wpojony nawyk dalszego samokształcenia i jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia w ramach danej specjalności lub pokrewnej.

Absolwent studiów II stopnia reprezentuje wysoki poziom przygotowania ogólnohumanistycznego. Ma ogólną znajomość literatury, kultury i historii krajów odpowiedniego dla kierunku studiów obszaru językowego. Reprezentuje poziom sprawności językowej C2 ESOKJ. Jest specjalistą z zakresu języka i językoznawstwa. Jest przygotowany do podjęcia zawodu tłumacza, wydawcy, organizatora i propagatora kultury krajów języka będącego przedmiotem studiów, może ubiegać się o zatrudnienie w dyplomacji, mediach i turystyce. Absolwenci, którzy ukończyli specjalizację nauczycielską, posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela.

Wprowadzane modyfikacje programów nauczania uwzględniają potrzeby rynku i oczekiwania pracodawców, są bowiem opracowywane na podstawie sygnałów napływających od absolwentów poszukujących zatrudnienia.

Opis sylwetki absolwenta jest zgodny z wymogami standardów i regulacjami przyjętymi w ramach procesu bolońskiego. Obejmuje umiejętności praktyczne i odpowiednie zakresy wiedzy merytorycznej, stwarza też możliwości dalszego kształcenia i zatrudnienia.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Warunki i tryb rekrutacji

Opisane poniżej zasady rekrutacji ustalane są przez Senat Uczelni na wniosek Rady Wydziału w oparciu o art. 169 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 roku (Dz.U. nr 164 poz. 1365).

Studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia

Nabór na studia I stopnia przeprowadzany jest na podstawie wyniku z pisemnej części egzaminu maturalnego z języka obcego (w zależności od specjalności: język angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski lub włoski). Większość specjalności filologicznych Instytutu Neofilologii bierze pod uwagę wynik z poziomu podstawowego lub rozszerzonego. Wynik z poziomu rozszerzonego jest mnożony przez współczynnik 1,5.

- poziom podstawowy 1% pkt = 1 pkt do rankingu
- poziom rozszerzony 1% pkt = 1,5 pkt do rankingu

Gdy kandydat zdawał maturę na obu poziomach, Komisja w rankingu uwzględnia wynik korzystniejszy dla kandydata. Przeliczniki te nie są stosowane na specjalnościach, na

których kryterium kwalifikacji jest wynik egzaminu maturalnego z przedmiotu kierunkowego zdawanego tylko na poziomie rozszerzonym.

Kandydatom z maturę dwujęzyczną, Komisje Rekrutacyjne przeliczają wyniki w sposób następujący:

- gdy maturzysta uzyska z matury wynik niższy niż 80% pkt – przelicznik 1,25,
- gdy maturzysta uzyska z matury wynik co najmniej 80% pkt, otrzyma 100 % pkt.

Otrzymany wynik zostaje przemnożony przez współczynnik 1,5.

Kandydaci z maturą międzynarodową przyjmowani są na studia w ramach postępowania rekrutacyjnego dla kandydatów z tzw. „nową maturą”. Kandydaci z tzw. „starą maturą” są rekrutowani na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej. Wyjątkiem są studia I stopnia na filologii angielskiej i niemieckiej, gdzie kandydaci ze „starą maturą” przyjmowani są odpowiednio, w przypadku filologii angielskiej na podstawie egzaminu pisemnego z języka angielskiego, a w przypadku języka niemieckiego na podstawie egzaminu pisemnego i ustnego z języka niemieckiego. W obu przypadkach egzamin pisemny obejmuje test leksykalno-gramatyczny, dyktando i sprawdzian rozumienia ze słuchu, natomiast egzamin ustny z języka niemieckiego sprawdza dyspozycje fonetyczne oraz kompetencje komunikacyjne kandydata.

Na pozostałych specjalnościach I stopnia podstawą naboru absolwentów „starej matury” jest rozmowa kwalifikacyjna w języku obcym. Tematyka obejmuje zagadnienia przewidziane w podstawie programowej liceum ogólnokształcącego. Sprawdzane są zainteresowania humanistyczne, konieczne do podjęcia studiów filologicznych.

Rozmowa kwalifikacyjna jest punktowana w skali 0 - 150. Za wynik pozytywny uznaje się uzyskanie min. 30 punktów. W wyniku postępowania rekrutacyjnego powstaje jedna lista rankingowa: dla absolwentów „starych” i „nowych matur”.

Studia stacjonarne II stopnia

Podstawą rekrutacji jest:

- filologia angielska – spec. nauczycielska: rozmowa kwalifikacyjna w języku angielskim na temat związany z wybraną specjalizacją
- filologia romańska: konkurs dyplomów oraz rozmowa kwalifikacyjna w języku francuskim na temat związany z wybraną specjalizacją.
- język niemiecki – spec. nauczycielska: konkurs dyplomów, a w przypadku większej liczby kandydatów z taką samą oceną na dyplomie średnia ocen ze studiów pierwszego stopnia.

- filologia rosyjska – spec. nauczycielska i spec. nienauczycielska: średnia ocen studiów I stopnia (średnia arytmetyczna wszystkich semestrów studiów).

Studia niestacjonarne II stopnia

Analogicznie zorganizowana jest rekrutacja na studia niestacjonarne II stopnia. W roku akademickim 2010/2011 objęła ona dwie specjalności:

- filologię angielską – nauczycielską, 2,5-letnie, dla osób posiadających dyplom licencjata kierunku filologia specjalność filologia angielska lub język angielski, posiadających kwalifikacje nauczycielskie.
- filologię romańską, 2-letnie, dla absolwentów studiów z dyplomem licencjata kierunku filologia, spec. filologia romańska lub język francuski – w przypadku spec. literaturoznawstwo i językoznawstwo oraz dla absolwentów z dyplomem licencjata kierunku filologicznego z poświadczoną dobrą znajomością języka francuskiego lub hiszpańskiego – w przypadku specjalizacji językoznawstwo informatyczne – tłumaczenie automatyczne + e-nauczanie.

Sposób rekrutacji jest poprawny i efektywny.

1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami.

Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

Programy studiów są zgodne co do zawartości merytorycznej oraz obciążenia godzinowego z obowiązującymi standardami, zapewniają także realizację deklarowanych celów kształcenia oraz osiągnięcie właściwej struktury kwalifikacji. Zajęcia zostały podzielone na przedmioty podstawowe, kierunkowe i ogólne, realizowana jest co najmniej minimalna ilość godzin zajęć określona w standardach dla kierunku *filologia*. Zajęcia prowadzone są w języku specjalności (oprócz przedmiotów z grupy ogólnych). Sekwencja przedmiotów jest poprawna, co pozwala na to, by studenci stopniowo poszerzali umiejętności językowe, wiedzę ogólną oraz umiejętności praktyczne. Liczba planowanych zajęć do wyboru jest różna na różnych specjalizacjach ale nigdzie nie osiąga 30%.

Wśród wykładowców są rodowici nosiciele języka obcego, ale w większości wypadków zajmują się oni tylko nauczaniem języka. Część z nich zna język polski.

1.4 Ocena systemu ECTS.

System punktacji ECTS odpowiada zaleceniom sformułowanym w standardach dla kierunku *filologia*. Uczelnia uznaje również punkty ECTS zdobyte za granicą w ramach wymiany programu „Uczenie się przez całe życie – Erasmus”. System ECTS działa poprawnie.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

System opieki naukowej i dydaktycznej działa w sposób efektywny. Skrupulatnie przestrzega się zasady dostępności pracowników podczas dyżurów. Istnieje możliwość komunikowania się przy pomocy poczty elektronicznej i komunikatorów internetowych. Uczelnia stosuje zasadę umożliwienia studentom indywidualizacji toku studiów. Studencka ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej jest pozytywna.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Weryfikacja etapowych osiągnięć studentów obejmuje testy sprawdzające, pisemne prace semestralne, przygotowane przez studentów prezentacje, a na zajęciach z historii literatury prace pisemne dotyczące poszczególnych lektur. Stosowane w procesie weryfikacji testy cechuje fachowość co do ich poziomu trudności. Studenci oceniani są wg skali ocen 2-5 z plusami. Oceny prac pisemnych są opisywane, sprawdzający wyraźnie wskazuje typ błędu i wymaga jego poprawienia.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Proporcje odsiewu są właściwe: największy jest zwyczajowo na pierwszym roku studiów I stopnia, na stacjonarnych ok. 10% i niestacjonarnych ok. 20%, na studiach II stopnia stacjonarnych ok. 10%. Na pozostałych latach odsiew jest jednostkowy.

Odsiew jest wynikiem kilku przyczyn: błędnego wyboru kierunku studiów, który nie był podyktowany uzdolnieniami i zainteresowaniami, słabego przygotowania wyniesionego ze szkoły średniej, odmiennego w Uniwersytecie systemu nauczania i przygotowania się do egzaminów, nieradzenia sobie z obciążeniem godzinowym wśród studentów podejmujących studia filologiczne jako drugi kierunek, sytuacji ekonomicznej studentów spoza Krakowa, których nie stać na utrzymanie w dużym mieście, niemożliwością pogodzenia pracy zawodowej ze studiami (częste wśród studentów studiów niestacjonarnych).

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz

działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Instytut opracował dokładne wytyczne dot. przygotowywania prac dyplomowych, prowadzenia i wymogów zaliczania seminariów dyplomowych oraz przebiegu egzaminów licencjackich i magisterskich. Wytyczne te wynikają z regulaminu studiów i ustaleń Rady Instytutu. Egzamin dyplomowy ma formę egzaminu ustnego z wiedzy ogólnej w zakresie przedmiotów kierunkowych i szczegółowej w zakresie obranej specjalizacji. Student ma też obowiązek odniesienia się do uwag w recenzjach. Dyplom student uzyskuje po przedłożeniu pracy ocenionej pozytywnie przez promotora i recenzenta, którymi są pracownik samodzielny lub upoważniony przez Radę Wydziału pracownik ze stopniem doktora. W skład komisji egzaminacyjnej wyznaczonej przez dyrektora Instytutu wchodzi przynajmniej jeden pracownik samodzielny, promotor pracy oraz recenzent. Obowiązuje skala ocen 2-5 z plusami, a ocena końcowa uwzględnia średnią studiów, oceny z pracy i egzaminu w proporcjach ustalonych w regulaminie. Protokoły egzaminów dyplomowych są kompletne i do wglądu w dokumentacji absolwenta. Egzamin dyplomowy musi odbyć się w ciągu trzech miesięcy od złożenia pracy. Tematykę prac dyplomowych zatwierdza Rada Instytutu, a formułuje ją promotor w porozumieniu ze studentem. Musi ona być ściśle związana z kierunkiem studiów, badaniami naukowymi prowadzonymi w jednostce i zainteresowaniami studenta. Przypadki niezgodności tematycznej pracy z profilem dyplomowania są jednostkowe. Prace pisane są w języku specjalizacji z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, metodyki i przekładoznawstwa.

Przy niewielkiej liczbie studentów generalnie i przy małych grupach seminaryjnych, prowadzący ma wgląd w proces powstawania prac i może już na etapie pisania zapobiegać różnym formom niesamodzielności. Wymagania dot. pisania prac dyplomowych i przeprowadzania egzaminów są dostępne w Instytucie.

Wszystkie skontrolowane dysertacje dyplomowe spełniały wymogi stawiane tego typu pracom. Większość prac napisano według jednolitego schematu formalnego w języku specjalności. Prezentują one dość szeroki rozrzut pod każdym względem: tematyki, objętości, poziomu językowo-redakcyjnego i merytorycznego. Recenzje są wnikliwe, a oceny wystawione przez recenzenta i promotora w przeważającej ilości przypadków obiektywne i zbieżne. Zdarzające się usterki dotyczą strony językowo-redakcyjnej, luk w bibliografii, wad w ekspozycji badanego tematu. W jednym przypadku odnotowano wadliwie dobrany temat. Protokoły z egzaminu dyplomowego są przedstawione poprawnie, podają treść pytań, oceny

częstkowe i końcową. Pytania zadawane są z zakresu odbytych studiów filologicznych. Dokumentacja świadczy o poprawności przeprowadzonego egzaminu końcowego.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Profil kształcenia studentów filologii odpowiada założeniom standardów dla studiów filologicznych i standardom dot. kształcenia nauczycieli. Studenci opanowują w toku studiów język wybranej specjalności jako kierunkowy oraz mają możliwość nauki drugiego języka, co poszerza ich profil zawodowy. Poczynając od pierwszego roku studenci mogą wybierać część przedmiotów podstawowych i kierunkowych oraz uzupełniających, a na roku trzecim ścieżkę specjalizacyjną, także uczestniczyć w formie indywidualnej organizacji lub indywidualnego toku studiów. Istotnym elementem kształcenia jest praktyka zawodowa zdobywana w szkole lub firmach regionu zależnie od wyboru studenta.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Wykorzystywane są wszystkie metody dydaktyki uniwersyteckiej jak wykłady, seminaria, konwersatoria, ćwiczenia, zajęcia specjalizacyjne i warsztatowe, prace projektowe i wszelkie inne stymulujące studenta do rozwijania umiejętności samokształcenia. Wszystkie zajęcia prowadzone są w formie aktywizującej studentów. Można korzystać z tradycyjnych pomocy audiowizualnych jak kasety, taśmy, filmy, rzutniki, projektory, odtwarzacze i laptopy. Instytut ma do dyspozycji nowoczesny sprzęt stacjonarny i przenośny oraz pracownię komputerową na 16 miejsc. Dużą wagę przykładają się do pracy własnej studenta w postaci referatów, prac projektowych, prac pisemnych oraz prezentacji indywidualnych i grupowych. Poza materiałami dydaktycznymi dostępnymi w bibliotece studenci otrzymują dodatkowe materiały w formie kserokopii i elektronicznej. Nie ma różnic w stosowanych metodach między studentami stacjonarnymi i niestacjonarnymi, ci ostatni otrzymują więcej materiałów do opracowania w domu. Instytut korzysta także z form nauczania na odległość w postaci tzw. *blended learning* na platformie Moodle. Uczelnia oferuje udogodnienia w nauce studentom niepełnosprawnym (udogodnienia techniczne, sprzęt audiowizualny, audialny i

wspomaganie komputerowe, egzaminy w trybie indywidualnym, konsultacje i materiały dodatkowe), a także indywidualną organizację studiów. Osoby wybitnie uzdolnione mogą po zaliczeniu drugiego roku być objęte indywidualnym tokiem studiów pod opieką samodzielnego pracownika naukowego. Każdy student może korzystać z konsultacji z pracownikami.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy są przedstawione według jednolitego schematu i zawierają niezbędne informacje organizacyjne, cele i efekty kształcenia, wstępne wymagania, tematy i programy zajęć oraz wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej do zajęć. Sylabusy są przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach. Znaleźć je też można w bibliotece oraz na stronie internetowej Instytutu.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Celem **ogólnym** praktyk jest wdrożenie elementów poznanej teorii do praktyki. Umożliwia się w ten sposób każdemu studentowi studiów nauczycielskich filologii identyfikację z przyszłym zawodem i nabywanie doświadczeń związanych ze specyfiką funkcjonowania w miejscu pracy. W trakcie każdej części zawodowej praktyki pedagogicznej każdy student zaznajomi się ze strukturą szkoły i jej systemem dydaktyczno-wychowawczym, pozna warunki pracy nauczycieli w toku lekcji, a także poza lekcjami. Student ma warunki do wypróbowania swoich umiejętności zdobytych w toku nauki, usprawnienia ich w naturalnych warunkach pracy i wstępnego ukształtowania właściwej postawy zawodowej

Cele **szczegółowe** zawodowych praktyk pedagogicznych to przede wszystkim nabycie umiejętności: obserwacji, przygotowania i samodzielnego prowadzenia zajęć (również z użyciem technologii informacyjnej) oraz dokumentowania zajęć dydaktyczno-wychowawczych, w tym zajęć pozalekcyjnych; oceny osiągnięć uczniów/klas/grup oraz ewaluacji programów nauczania i materiałów dydaktycznych; analizy pracy (swojej i innych prowadzących lekcje), oceniania jej walorów dydaktycznych, wychowawczych i organizacyjnych; organizowania pracy indywidualnej, w parach i grupach, z uczniami z dysfunkcjami, uczniami słabymi i uzdolnionymi językowo; określania i analizowania zadań wpisanych w system dydaktyczno-wychowawczy oraz w strukturę organizacyjną szkoły/placówki (m.in. rady pedagogicznej, zespołu nauczycieli i wychowawców, komitetu rodzicielskiego, rady szkoły, samorządu uczniowskiego); organizowania zajęć pozalekcyjnych, w tym wycieczek (także przedmiotowych) oraz uroczystości szkolnych lub klasowych.

Organizacja zawodowych praktyk pedagogicznych, formy ich realizacji i zasady zaliczania.

Organizacją zawodowych praktyk studenckich zajmuje się Zespół ds. Praktyk we współpracy z wyznaczonymi dla każdego zakresu Kierownikami Praktyk Pedagogicznych. Zawodowa praktyka pedagogiczna stanowi integralną część przygotowania pedagogicznego i jest powiązana treściowo z dydaktyką przedmiotową. Odbywa się ona w szkołach podstawowych, gimnazjach oraz szkołach ponadgimnazjalnych:

a) na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia:

- w łącznym wymiarze dla specjalności głównej i dodatkowej 160 godzin zajęć Dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych z uczniami/ wychowankami realizowanych w Semestrze czwartym, piątym i szóstym, w tym:
 - w zakresie głównej specjalności nauczycielskiej – 100 godzin zajęć;

W trakcie zawodowej praktyki pedagogicznej z zakresu tej specjalności, równoległe z wynikającymi z niej zadaniami dydaktycznymi, realizowane są zadania opiekuńczo-wychowawcze, związane z treściami psychologiczno-pedagogicznymi, w jakie studenci zostali wyposażeni podczas zajęć dydaktycznych bloku kształcenia nauczycielskiego. Wymiar praktyki w zakresie specjalności głównej ma wtedy następującą strukturę:

- wymiar dydaktyczny – 70 godzin zajęć;
- wymiar opiekuńczo-wychowawczy – 30 godzin zajęć.

- w zakresie dodatkowej specjalności nauczycielskiej – 60 godzin zajęć.

b) na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia:

- w łącznym wymiarze 30 godzin na studiach II stopnia w specjalności nauczycielskiej: w semestrze czwartym (studia stacjonarne), w trakcie całego drugiego roku studiów (studia niestacjonarne).

Pozostały wymiar godzin praktyk realizowany jest w ramach ćwiczeń praktycznych w szkole w powiązaniu z dydaktykami przedmiotowymi.

Zawodowe praktyki pedagogiczne realizowane są pod opieką nauczyciela akademickiego oraz doświadczonego nauczyciela szkolnego. Studenci najpierw obserwują lekcje nauczyciela – szkolnego opiekuna praktyki, a następnie analizują wyniki tych obserwacji wraz z opiekunami. Kolejnym etapem pracy jest samodzielne prowadzenie lekcji przygotowanych we współpracy z nauczycielem – opiekunem praktyki, szczegółowe ich analizowanie, projektowanie dydaktycznych rozwiązań alternatywnych, uwarunkowań ciągłej kontroli postępów uczniów itd. Integralną część praktyki zawodowej stanowią zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, w trakcie których student zapoznaje się z aktami prawnymi i dokumentami wewnątrzszkolnymi, w oparciu o które funkcjonuje szkoła. Obserwuje posiedzenia Rady Pedagogicznej, zespołu wychowawców lub zespołu przedmiotowego, spotkania z rodzicami,

pedagoga, psychologa, pielęgniarki, szkolne uroczystości oraz zajęcia pozalekcyjne. Udział studentów objętych omówioną formą praktyki jest odnotowywany w osobnym dokumencie.

Studenci stacjonarni podlegają w trakcie zawodowej praktyki pedagogicznej kontroli opiekuna dydaktycznego z ramienia Uczelni, natomiast studenci studiów niestacjonarnych odbywają praktykę indywidualnie. Nie jest ona hospitowana przez pracownika Uczelni.

Praktyki pozapedagogiczne

Celem praktyki zawodowej jest praktyczne zapoznanie studenta z zawodem, do wykonywania którego uprawniać będzie ukończenie studiów na w/w kierunku. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację jego elementów składowych, którymi są następujące cele: wychowawczy, poznawczy, społeczny oraz promocyjny. Cel wychowawczy polega na przygotowaniu studenta do pracy w zespole i pokazaniu mu znaczenia oraz wartości pracy na różnych stanowiskach. Cel poznawczy polega na przedstawieniu studentowi praktycznych zastosowań wiadomości teoretycznych, uzyskanych przez niego w czasie studiów. Obejmuje on również możliwość weryfikacji nabytych umiejętności oraz zapoznanie się z metodami stosowanymi w praktyce. Cel społeczny to ukazanie studentowi jego miejsca i roli w gospodarce i społeczeństwie kraju. Cel promocyjny daje szansę pokazania się studenta w środowiskach potencjalnych pracodawców i przekonania ich o odpowiednim przygotowaniu do wykonywania zawodu. To również możliwość pozyskania tematów prac dyplomowych związanych z praktycznymi realizacjami, a w konsekwencji ułatwienie absolwentowi znalezienia miejsca pracy. Praktyki pozapedagogiczne są organizowane w przedsiębiorstwach prowadzących działalność odpowiadającą treściom kształcenia na w/w specjalnościach. Za przebieg i organizację praktyk odpowiadają opiekunowie-kierownicy praktyk powołani przez Dziekana Wydziału. Student odbywa praktykę na podstawie Porozumienia o odbyciu praktyki.

Opiekę nad studentami odbywającymi praktyki sprawują opiekunowie praktyk ze strony Uczelni oraz opiekunowie ze strony firm i instytucji przyjmujących studentów na praktyki, upoważnieni przez kierowników jednostek.

Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyki. Podstawę stanowi raport sporządzony przez studenta, rozmowa ze studentem, ocena jego wiadomości nabytych w trakcie praktyki oraz wypełniona dokumentacja z realizacji praktyk. O zaliczeniu decyduje także ocena i opinia uzyskana w przedsiębiorstwie oraz stopień zrealizowania planu i programu praktyki.

Praktyka pozapedagogiczna na specjalności przekładoznawczej

Celem praktyk jest sprawdzenie umiejętności i wiedzy studentów w zakresie tłumaczenia różnych rodzajów tekstów pisemnych, zdobywanych w ramach przedmiotów specjalizacyjnych.

Każdorazowo przed rozpoczęciem praktyk koordynator organizuje zebranie ze studentami i przedstawia im szczegółowy regulamin praktyk oraz instrukcję, w jaki sposób przystępować do tłumaczenia tekstu oraz jak konstruować komentarze przekładoznawcze. Zadaniem studenta odbywającego praktykę jest wykonanie tłumaczeń kilku tekstów pisemnych z języka obcego na polski i z polskiego na obcy oraz opatrzenie ich komentarzami przekładoznawczymi, które mają być świadectwem analizy tekstu poprzedzającej tłumaczenie.

Po odbyciu praktyki koordynator praktyk odbiera od studentów przetłumaczone teksty wraz z ich oryginalnymi wersjami i przekazuje odpowiednim pracownikom Katedry, którzy dokonują ich oceny. Następnie pracownicy omawiają indywidualnie z każdym studentem wykonane prace oraz przekazują koordynatorowi praktyk oceny częściowe za każdy przetłumaczony tekst. Po zebraniu wszystkich ocen koordynator praktyk oblicza średnią ocen studenta i dokonuje stosownego wpisu w indeksie oraz na karcie egzaminacyjnej.

Organizację praktyk należy uznać za wzorową.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Studenci stacjonarni mają zajęcia od poniedziałku do piątku, niestacjonarni od piątku do soboty. Zjazdy niestacjonarne organizowane są co tydzień, łącznie ze zjazdami sesyjnymi jest 30 zjazdów w roku po ok. 16-20 godzin na zjazd, na latach starszych mniej. Terminy zjazdów podane są na cały rok. Obciążenia studentów stacjonarnych są w układzie tygodniowym zróżnicowane w zależności od roku studiów i specjalizacji i wynoszą przeciętnie na studiach I stopnia do 26 na pierwszym, do 22 na drugim i ok. 18 godz. na trzecim roku. Na studiach II stopnia obciążenie maleje od 18 godzin na roku pierwszym do 12 na drugim. Harmonogram wskazuje na stosunkowo równomierne rozłożenie zajęć na poszczególne dni tygodnia, z zachowaniem wolnego dnia lub przed/popołudnia. Rozkład zajęć na wszystkich trybach jest dobrze skoordynowany, zajęcia ułożone są równolegle ciągami lub sekwencjami. Obsada zajęć nie nasuwa zastrzeżeń.

Organizacja studiów nie budzi zastrzeżeń studentów.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Hospitacja objęła grupy zajęć dla studentów studiów stacjonarnych I i II stopnia oraz niestacjonarnych II stopnia. Zajęcia odbywały się w języku obcym (wyjątkiem są zajęcia z bloku ogólnego oraz zajęcia rozpoczynające praktyczną naukę języka). Atmosfera była

życzliwa, prowadzący zaprezentowali dobre przygotowanie merytoryczne i metodyczne oraz stosowanie form mobilizujących studentów. Na podkreślenie zasługuje ich dynamiczny przebieg. Poziom językowy studentów był zróżnicowany.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Koncepcja kształcenia studentów na kierunku *filologia* jest zgodna z przyjętymi standardami, a jej realizacja prawidłowa i odpowiadająca profilowi absolwenta. Proces dydaktyczny prowadzony jest w sposób nastawiony na potrzeby studenta i uwzględnia elementy przygotowujące do zawodu m.in. w postaci praktyk i zajęć specjalizacyjnych do wyboru, poszerzania oferty o sprawności tłumaczeniowe. Przy dobrze rozbudowanym systemie oceniania wyników pracy studentów, zajęciach kierunkowych prowadzonych w języku obcym oraz małej liczebności grup, uzyskuje się efekty kształcenia zgodne z zadeklarowanymi.

1. **Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.** Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:

- 1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości,

Zarządzenie Rektora UP nr R-25/2005 z dnia 30 listopada 2009 ogłoszone na podstawie art. 66 ustawy z dnia 27.07.2005 Prawo o szkolnictwie Wyższym (Dz.U. Nr 164 poz. 1365 z późn. zm.) oraz zgodnie z uchwałami Senatu z dn 20.12.1999, 22.06. 2009 i 05.09.2009 określa zasady zapewnienia jakości kształcenia w UP. Zarządzeniem tym został wprowadzony "Zbiór zasad wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia" oraz "Zasady i standardyzacja kryteriów oceny pracowników Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie". Struktura wewnętrznego systemu zapewnienia jakości składa się z elementów opisanych poniżej (pkty 2-7).

- 2) okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji),

Plany i programy nauczania są regularnie weryfikowane przez zespoły programowe. W skład tych zespołów wchodzi kierownicy Katedr i nauczyciele

akademiccy – specjaliści od danego przedmiotu. Plany i programy wszystkich przedmiotów są opiniowane przez Radę Instytutu oraz zatwierdzane przez Radę Wydziału. Modyfikacja planów i programów nauczania dokonywana jest przy uwzględnieniu sygnałów napływających z rynku pracy (przy okazji badania karier absolwentów, rozmów z pracodawcami itp.) i uwzględniają także opinie studentów.

- 3) oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia),

W regulaminie podane są ogólne zasady zaliczania kursów i zdawania egzaminów. Przy egzaminach i zaliczeniach stosuje się oceny w skali 2-5 z plusami. Taka sama skala jest stosowana przy ocenie prac dyplomowych i na dyplomach. Podstawowym okresem zaliczeniowym na studiach stacjonarnych jest semestr, a na studiach niestacjonarnych – rok lub semestr, zgodnie z decyzją dziekana, podjętą po zasięgnięciu opinii Rady Wydziału.

- 4) zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji),

Przeprowadzane są regularnie (co semestr lub najrzadziej raz na rok) ankiety wśród studentów dotyczące zajęć dydaktycznych. W ramach Katedr i Pracowni spotykają się zespoły, wymieniają informacje, dyskutują i na tej podstawie opracowują plany dalszej pracy. Hospitacje zajęć dokonują kierownicy katedr i dyrektorzy Instytutu, a ich wyniki brane są pod uwagę przy okresowej ocenie pracowników. Warunkiem zatrudnienia jest posiadanie stopnia doktora oraz doświadczenie dydaktyczne. Nowi pracownicy zatrudniani są na rok, a następnie oceniani pod względem naukowym, dydaktycznym oraz organizacyjnym i, jeśli ocena jest pozytywna, mogą starać się o przedłużenie zatrudnienia, przystępując do konkursu.

Przeprowadzane są anonimowe ankiety wśród studentów oceniające prowadzących i zajęcia dydaktyczne. Pracownicy podlegają takiej ocenie nie rzadziej niż raz na trzy lata. Za opracowywanie wyników ankiet w Instytucie Neofilologii odpowiadają pracownicy powołani przez kierowników poszczególnych specjalności. Wyniki przekazywane są ankietowanym nauczycielom oraz kierownikom ich katedr za pośrednictwem dyrekcji Instytutu.

- 5) form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji),

Każdy rocznik studentów ma opiekuna roku, powołanego przez Dziekana Wydziału. Jest nim jeden z nauczycieli akademickich. Studenci mogą również liczyć na pomoc sekretariatu Instytutu, dziekanatu Wydziału, dyrektorów Instytutu, dziekanów Wydziału w zakresie ich kompetencji.

- 6) stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiąganych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.),

System informacyjny opiera się na trzech elementach: na informacjach o poziomie zadowolenia studentów, na zestawieniach danych dot. wyników uzyskanych przez studentów (są one analizowane przez władze Instytutu, Dziekanatu i Uczelni), oraz na informacjach o możliwościach zatrudnienia absolwentów. Te ostatnie są dostępne w Biurze Karier i ogłaszane w Internecie.

- 7) publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia).

Informacje dotyczące wszystkich wyżej wymienionych spraw są dostępne na stronach internetowych uczelni, nadto zaś w biurach dziekanatu i rektoratu oraz z Bibliotece Głównej.

Wniosek: wewnętrzne procedury zapewnienia jakości kształcenia są opracowane poprawnie i działają efektywnie.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni (z części studenckiej).

Studencka ocena wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni jest generalnie pozytywna. Studenci nie są jednak świadomi tego jakie są efekty dokonywanych przez nich ocen za pomocą ankiet. Zdaniem niektórych osób wskazane byłoby zastąpienie ankiet wypełnianych ręcznie, które nie gwarantują anonimowości ankietami elektronicznymi. Głównym postulatem było poprawienie aktualności i rozszerzenie informacji dotyczącej procesu dydaktycznego.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości stanowi stałą troskę władz i pozostałych pracowników naukowo-dydaktycznych. Poszczególne procedury stosowane w Uczelni nie nasunęły uwag krytycznych.

Wnioski: stosowane metody zapewnienia jakości kształcenia są właściwe . Korekty wymaga system publikowania informacji.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie pomaga studentom odnaleźć się na wymagającym rynku pracy poprzez działania:

- a) doradcze - udzielając fachowego doradztwa indywidualnego (określanie predyspozycji, sugestie odnośnie sposobów podwyższania kwalifikacje, by stać się bardziej konkurencyjnym na rynku pracy, pomoc w przygotowaniu dokumentów dla pracodawcy);
- b) szkoleniowe - prowadząc cykle zajęć o charakterze wykładowo-warsztatowym w zakresie aktywnego poszukiwania pracy oraz doskonalenia niezbędnych umiejętności interpersonalnych;
- c) informacyjne - udostępniając informacje o rynku pracy, wymaganiach pracodawców, procedurach rekrutacyjnych, praktykach, a także wskazując możliwości dalszego kształcenia na studiach podyplomowych oraz kursach dokształcających. Biuro gromadzi i udostępnia oferty pracy, organizuje imprezy mające na celu przybliżenie studentom i absolwentom wymagań rynku pracy oraz szans stojących przed nimi (spotkania z przedstawicielami firm, Targi Pracy, seminaria tematyczne itp.)

Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Pedagogicznego posiada stronę internetową (www.bks.up.krakow.pl), która jest bardzo przyjazna pracodawcom oraz studentom i absolwentom poszukującym pracy. Jest swoistym ogniwem, łączącym Uczelnię z rynkiem pracy. Na koniec roku 2010 aktywnych użytkowników zarejestrowanych na stronie Biura Karier jest ponad 1100 (w tym 250 pracodawców).

W latach 2009 i 2010 Biuro Promocji i Karier przeprowadziło badania pilotażowe dotyczące losów zawodowych absolwentów Uczelni. Na podstawie badań pilotażowych skonstruowano narzędzie, które będzie badać losy zawodowe absolwentów (w postaci trzech ankiet: I etap – ankieta wypełniana zaraz po zakończeniu studiów, II etap – ankieta wypełniana 2 lata po ukończeniu studiów, III etap - ankieta wypełniana 5 lat po ukończeniu studiów). Ankiety będą wypełniane *on line*.

Stosowane metody zapewnienia jakości kształcenia są właściwe Są dobrze przemyślane, uwzględniają wielorakie czynniki istotne przy poprawie jakości i same są ciągle doskonalone. Założenia systemu kontroli jakości są zgodne z zaleceniami Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Pozytywnie ocenić należy również działalność Biura Promocji i Karier zwłaszcza jego współpracę z lokalnym otoczeniem potencjalnych pracodawców. Studenci postulowali zapewnienie szybszego informowania o aktualnościach dotyczących procesu dydaktycznego.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	10	8 (3)	2 (0)	-	-
Doktor habilitowany	43	41 (14)	2 (1)	-	-
Doktor	120	109 (62)	10 (4)	1	-
Pozostali	34	25	9	-	-
Razem	207	183 (79)	23 (19)	1	-

- w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Wnioski: W ramach Wydziału Filologicznego jest zatrudnionych 207 nauczycieli akademickich w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym 10 profesorów tytularnych, 43 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 120 ze stopniem naukowym doktora. Dla 206 nauczycieli akademickich pracujących w jednostce (aż dla 99 %) Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

Wyraźny trzon ogółu kadry Uczelni stanowią osoby ze stopniem naukowym doktora (ok. 58 %). Profesorowie stanowią ok. 5 %, doktorzy habilitowani - ok. 21 %. Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, iż Wydział Filologiczny jest jednostką wiążącą rozwój kadrowy przede wszystkim z własną kadrami naukowo-dydaktyczną.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.[†]

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2006	5 (2)	3 (1)	-
2007	5 (2)	3 (1)	1
2008	2	8 (1)	1
2009	5 (3)	3	2
2010	5 (1)	4 (2)	1
Razem	22 (8)	21 (5)	4

Wnioski: Dostrzegalny jest regularny rozwój naukowy kadry, zwłaszcza na poziomie stopnia naukowego doktora.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty potwierdzające deklarowane tytuły i stopnie naukowe.

Do minimum kadrowego, wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.).

Dla wszystkich nauczycieli akademickich wliczonych do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano osobiście prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami (§ 8 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że spełnione są warunki art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

[†] Powyższe dane dotyczą Wydziału Humanistycznego, gdyż wyodrębnienie Wydziału Filologicznego nastąpiło dopiero 1 października 2010 r.

Do minimum kadrowego uczelnia zgłosiła 84 osoby (19 pracowników samodzielnych, w tym 2 cudzoziemców i 65 doktorów). Po dokonaniu analizy dokumentacji dostarczonej przez uczelnię, do minimum kadrowego zaliczono 76 pracowników legitymujących się stosownymi dyplomami (dr lub dr hab.) oraz cennym dorobkiem z zakresu filologii:

w zakresie filologii angielskiej – 25 (2 samodzielnych i 23 doktorów),
w zakresie filologii romańskiej – 10 (5 samodzielnych i 5 doktorów),
w zakresie języka hiszpańskiego – 4 (4 doktorów),
w zakresie języka włoskiego – 4 (1 samodzielnego i 3 doktorów),
w zakresie filologii rosyjskiej – 17 (7 samodzielnych i 10 doktorów),
w zakresie języka niemieckiego – 16 (2 samodzielnych, w tym cudzoziemców oraz 14 doktorów).

Pod względem **formalno-prawnym**, do minimum kadrowego na kierunku „filologia” w zakresie filologii romańskiej nie można zaliczyć jednej osoby ze stopniem doktora jako przebywającej na urlopie macierzyńskim w roku akademickim 2010/2011.

Ośmiu (8) pracowników (3 samodzielnych i 5 doktorów) zgłoszonych do minimum kadrowego nie można zaliczyć z przyczyn **merytorycznych**. Są to osoby, które uzyskały doktoraty/habilitacje na kierunku innym niż filologia (z historii, nauk politycznych, nauk o zarządzaniu). Ich dorobek naukowy nie mieści się w granicach kierunku *filologia*. (por. załącznik nr 5).

W związku z powyższym, stwierdzić należy, że **wymagania co do minimum kadrowego na kierunku filologia są spełnione dla następujących specjalności:**
w zakresie filologii angielskiej (z nadwyżką), w zakresie filologii romańskiej (z nadwyżką), w zakresie filologii rosyjskiej (ze znaczną nadwyżką), w zakresie języka niemieckiego (z nadwyżką) oraz w zakresie języka włoskiego. **Dla filologii w zakresie języka hiszpańskiego wymagania co do minimum kadrowego nie są spełnione (brak samodzielnego pracownika nauki)**. Zwrócić należy uwagę na trudną sytuację kadrową italianistów, którzy znajdują się na granicy minimum kadrowego.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów kierunku **spełnia** wymagania § 11 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wynosi ok. 1:21 przy wymaganym 1:50.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Zajęcia dydaktyczne zostały rozdzielone w ten sposób, że ich tematyka odpowiada dorobkowi naukowemu prowadzących je pracowników. Nauczyciele akademicy pełnią cotygodniowe dyżury, są też dostępni dzięki poczcie elektronicznej. Zatrudnieni cudzoziemcy są wykorzystywani przede wszystkim jako rodowici użytkownicy nauczanych języków w zajęciach lektoratowych. W grupie tej są jednak także wysoko wykwalifikowani samodzielni pracownicy nauki prowadzący zajęcia seminaryjne i wykłady.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Bolączką są niskie uposażenia i trudne warunki lokalowe (zwłaszcza w budynkach przy ul. Karmelickiej i Studenckiej, nieprzystosowanych nie tylko do potrzeb osób niepełnosprawnych upośledzonych ruchowo, ale też nie odpowiadających normom BHP i ppoż.). Konsekwencją rozrzucenia lokali w trzech punktach Krakowa jest konieczność uwzględniania przerw na dojazdy, co prowadzi do niewykorzystania sal i powstawania ok. 30 min. przerw. Pracownicy odbywają dyżury w pokojach, do których przydzielanych jest niekiedy 7-8 osób.

Pracownicy dobrze ocenili funkcjonowanie bibliotek instytutowych i biblioteki centralnej: spełniają one swoje zadania, personel jest życzliwy i wysoce kompetentny.

Krytykowano system studiów równoległych (dezorganizacja pracy usprawiedliwiana jest zajęciami na drugim kierunku), choć dostrzegano niewątpliwe korzyści płynące dla młodzieży. Bolączką na filologiach obcych jest jednak szybki odpływ studentów z innych kierunków po I lub II roku. Sprawia to wrażenie, że w ich wypadku, studia filologiczne są traktowane de facto jako darmowe kursy języka obcego prowadzone w bardzo dużym wymiarze godzin i przez bardzo kompetentną kadrę. Podobne podejrzenia rodzą się w przypadku studentów cudzoziemców przyjeżdżających do UP w ramach systemu Erasmus: często wybierane są przez nich zajęcia anglistyczne nawet jeśli kierunkiem studiowanym w kraju pochodzenia jest dyscyplina bardzo odległa od filologii (wychowanie fizyczne, ekonomia, biologia itd.). System Erasmus w ocenie pracowników przynosi jednak wielkie korzyści zarówno studentom jak i pracownikom UP (możliwości wykonywania kwerend w ośrodkach zagranicznych oraz kontakt z językiem).

Zdaniem dyskutantów ujednolicenia wymaga problem „przepisywania” ocen i zaliczeń w sytuacji rozpowszechnionego zwyczaju studiowania na 2 kierunkach.

Krytycznie odnoszono się do procedur rekrutacyjnych bardzo rozciągniętych w czasie i absorbujących siły wykwalifikowanych pracowników naukowych. Źle działa akademicka służba zdrowia (brak możliwości konsultacji lekarskiej zwłaszcza w okresach wzmożonych zachorowań).

Z uznaniem odnoszono się do ułatwień, z których korzystają pracownicy przygotowujący habilitacje i doktoraty.

Wyrażono opinię, że przy ocenie dorobku naukowego pracowników samodzielnych należy uwzględniać w większym stopniu opinie i recenzje doktorskie, habilitacyjne, profesorskie, których opracowanie wymaga niekiedy wiele wysiłku i zabiera wiele czasu.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.). We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym i ponumerowane. Teczki zawierają pełen wykaz znajdujących się w nim dokumentów.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczone za zgodność z oryginałem.

We wszystkich teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia o odbytych badaniach lekarskich oraz aktualne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Akty mianowania zawierają wymagane prawem elementy.

Uczelnia stosowała dotychczas własny wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego. Od przyszłego roku akademickiego planuje się wprowadzenie wzoru oświadczenia proponowanego przez Prezydium PKA.

Poza filologią hiszpańską wymóg minimum kadrowego jest spełniony. Na granicy minimum kadrowego jest italianistyka. Kadra naukowa jest kompetentna. Notuje się jej stały rozwój. Proporcje między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów odpowiadają przepisom. Przydział zajęć odpowiada kompetencjom pracowników. Na kierunku zajęcia prowadzą rodowici użytkownicy nauczanych języków.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni realizują swoje badania w ramach indywidualnych tematów (badania własne) oraz zadań badawczych Wydziału (badania statutowe).

W latach 2007-2009 realizowano 144 tematy indywidualne (2007 – 41 osób; 2008 – 51 osób; 2009 – 52 osoby) skupione wokół takich kierunków badań, jak: gramatyka historyczna języka angielskiego, języków romańskich; dydaktyka języka angielskiego, francuskiego, niemieckiego, rosyjskiego, hiszpańskiego i włoskiego; przekładoznawstwo; literatura belgijska, francuska, rosyjska, angielska, amerykańska, włoska i hiszpańska; autobiografia jako tekst literacki i dokument psychosocjologiczny; wyobrażenia jako kategoria literaturoznawcza; składnia porównawcza języków indoeuropejskich; kategoria aspektu w ujęciu porównawczym; semantyka językowa; historia krajów angielskiego, francuskiego obszaru językowego, doskonalenie metod nauczania języków obcych na różnych poziomach kształcenia od szkoły podstawowej do studiów; nauczanie języków obcych dla potrzeb specjalistycznych (zawodowych); stylistyka epistolarna; językowe problemy translatoryki; słowotwórstwo języka rosyjskiego; rosyjska i słowiańska leksyka botaniczna; język tekstów religii prawosławnej; dialektologia wschodniosłowiańska; badania nad podręcznikami do nauczania języków obcych; językoznawstwo informatyczne.

W tym samym okresie w ramach działalności statutowej Wydziału, 84 pracowników Instytutu Neofilologii (2007 – 21 osób; 2008 – 27 osób; 2009 – 36 osób) prowadziło prace naukowo-badawcze w zakresie zagadnień: Badanie i doskonalenie nauczania języka polskiego i języków obcych; Badania nad kulturą w Polsce i w

Europie (X-XX w.), literaturą polską i europejską (XVIII – XX w.); Dialog, współdziałanie, konflikt na pograniczu językowym, kulturowym, etnicznym i politycznym Polski i Europy; Między gramatyką i semantyką a dydaktyką i przekładoznawstwem (badania porównawcze języka polskiego i języków obcych).

Por. Załącznik nr 6.

Efektem finalnym realizowanych badań są prace monograficzne, jak też opracowania pojedynczych zagadnień prezentowane na konferencjach ogólnopolskich i międzynarodowych.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni byli wielokrotnie wyróżniani za osiągnięcia badawcze nagrodami i odznaczeniami państwowymi oraz nagrodami Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego. Za ostatnie 4 lata lista nagród indywidualnych i zespołowych, a także odznaczeń obejmuje 19 pozycji. Znajduje się na niej prestiżowy francuski Chevalier dans l'Ordre des Palmes Académiques.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych (z części studenckiej).

W Instytucie Neofilologii istnieją studenckie koła naukowe (anglistyczne, germanistyczne, hispanistyczne, romanistyczne i rusycystyczne) oraz działa teatrzyk studencki Entr'acte, który wielokrotnie występował w kraju i zagranicą zyskując uznanie i zbierając wyróżnienia i nagrody. W obszarze zainteresowań kół poczesne miejsce znajduje literatura i kultura, uwzględniane są też zagadnienia językoznawcze oraz dydaktyczne. Owocem działalności studenckiej jest publikacja 8 artykułów naukowych merytorycznie związanych z prowadzonymi w Instytucie badaniami, (3 kolejne są w druku, 2 w przygotowaniu). Jest wydawane czasopismo *Yurodivyj*.

Intensywność studenckiego ruchu naukowego i uzyskiwane efekty zasługują na uznanie.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Współpraca międzynarodowa jest intensywna i przejawia się w formie wymiany pracowników i studentów, (współ)organizacji sympozjów naukowych, uczestnictwie w konferencjach i wykładach zagranicą oraz podejmowania wspólnych przedsięwzięć naukowo-badawczych.

Wyjazdy pracowników i wizyty naukowców zagranicznych w Uczelni obrazują następujące dane liczbowe (wyjazdy pracowników/wizyty gości) 104/61, 98/39, 86/37. Oznacza to dość szybki spadek zarówno wyjazdów własnych pracowników jak i przyjazdów gości z zagranicy. Najaktywniejsi są Angliści (134/64). Hispanistom nie udało się pozyskać ani jednego wykładowcy zagranicznego.

Studenci Uniwersytetu Pedagogicznego korzystali w ramach programu Erasmus z możliwości odbycia części studiów w uczelni zagranicznej, wybranej z listy uczelni partnerskich. W roku 2009/2010 wyjechało 67 studentów, Uczelnia przyjęła z zagranicy 18 osób, w dwóch poprzednich latach odnotowano odpowiednio 52 wyjazdy i 12 przyjazdów oraz 85 wyjazdów i 19 przyjazdów. Wśród rusycystów bardzo popularne są studia semestralne i staże szkoleniowe. Skorzystało z nich 28 osób (w roku 2007), 37 (2008), 36 (2009) i 30 (2010). Szczegóły dotyczące wymiany pracowników i studentów podano w załączniku VIa.

Instytut Neofilologiczny był na przestrzeni ostatnich 5 lat organizatorem 8 oraz współorganizatorem 17 konferencji międzynarodowych. Oznacza to (współ)organizowanie co rok 5 konferencji. Tematyka konferencji odzwierciedla zainteresowania badawcze pracowników UP: literatury obce, związki między literaturą i kulturą, językoznawstwo. Obecny był wielokrotnie wątek historyczny. Bardzo wyraźnie zaznaczała się problematyka związana z podstawową misją uczelni, tj. zagadnieniami dydaktyki języków obcych. Odnotować z uznaniem należy kilka sympozjów organizowanych z myślą o studentach i zrealizowanych przy ich czynnym udziale merytorycznym.

Obok tego, udział pracowników we współpracy naukowej przejawiał się w uczestniczeniu w konferencjach naukowych organizowanych zagranicą, wykładach w uczelniach zagranicznych, wyjazdach na zagraniczne kwerendy biblioteczne i archiwalne, konsultacje, udziale w krótkich międzynarodowych stażach i szkoleniach. (por. szczegóły w załączniku VIb).

Pracownicy UP uczestniczą w realizacji szeregu projektów badawczych we współpracy z zagranicznymi ośrodkami badawczymi. Rejestr wspólnych tematów badawczych obejmuje 31 pozycji (por. załącznik nr 7). Ich tematyka dotyczy kilku dziedzin: literatury, kultury i historii (związki literatury i kultury, judaizm i kobiecość w literaturze niemieckiej, literatura podróżnicza, różne aspekty związków Polski z zagranicą, polsko-hispański Corpus

Diplomaticum), językoznawstwa (semantyczna typologia związków przyczynowych, geografia lingwistyczna w kontekście przetwarzania informacji językowej, abstrakty polskojęzycznych pozycji przekładoznawczych, związki czasowe, aspekt, średniowieczna apokalipsa w języku średnio-wysoko-niemieckim), dydaktyki języków obcych (inteligencje wielorakie w nauczaniu języków obcych, nauczanie FLE, przygotowanie podręcznika do nauki języka polskiego dla cudzoziemców). Partnerami są w większości uczelnie i centra badawcze europejskie (francuskie, austriackie, niemieckie, węgierskie, włoskie, belgijskie, hiszpańskie, portugalskie, holenderskie, brytyjskie, W. Ks. Lichtenstein). Nie brak jednak partnerów spoza Europy: chińskich, amerykańskich, brazylijskich. Finansowanie pochodzi z rozlicznych źródeł: w pierwszym rzędzie programy wspólnotowe, DAAD, „Polonium - Egide”, fundusze własne partnerów zagranicznych, dotacja Kancelarii Premiera RP.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Działalność naukową należy generalnie ocenić pozytywnie. Wachlarz podejmowanych zagadnień jest szeroki, bardzo istotny pozostaje wątek dydaktyczny zgodny z podstawowymi zapisami określającymi misję Uczelni. Środowisko filologów UP jest dostrzegane i przyjmowane pozytywnie na forum międzynarodowym. Na uznanie zasługuje duża aktywność i otwieranie się na wątki związane z nowoczesnymi technikami informatycznymi. Na dobrą ocenę i uznanie zasłużył studencki ruch naukowy. Stopień umiędzynarodowienia badań prowadzonych na ocenianym kierunku jest znaczny, co w przypadku filologii jest naturalne.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i Internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Baza dydaktyczna to sale rozmieszczone w trzech budynkach. Specjalności językowe są rozmieszczone w różnych budynkach, z tym, że istnieją także sale do korzystania wspólnego. Ocena pomieszczeń jest zróżnicowana w zależności od budynku. Najlepiej prezentuje się budynek przy ul. Podchorążych dysponujący przestronnymi salami, dobrym wyposażeniem audiowizualnym i multimedialnym (część zamontowana na stałe, część przenośna),

pracownią komputerową z 16 stanowiskami komputerowymi i dostępem do Internetu. Istnieje sieć bezprzewodowa. W budynku zamontowane są dystrybutory napojów, działa bufet. Sale są oznakowane alfabetem Braila, zainstalowano podjazdy dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

Znacznie gorzej przedstawia się sytuacja w budynkach przy ul. Karmelickiej i Studenckiej. Budynki te nie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wiele pomieszczeń jest ciasnych, korytarze są wąskie, wyposażenie w sprzęt gorszy. Problemem jest rozproszona lokalizacja, brak większej nowoczesnej własnej sali audytoryjnej, małe sale dydaktyczne przy rosnącej liczbie grup, co utrudnia organizację zajęć.

Ciasnota dotyczy także pracowników. Pokoje pracownicze wykorzystuje zwykle kilka osób, co utrudnia konsultacje indywidualne.

Pracownicy mają do dyspozycji w skali całego IN 42 radiomagnetofony, 45 komputerów z 29 drukarkami, 15 projektorów zainstalowanych na stałe, 15 laptopów, 14 telewizorów, 12 magnetowidów, 9 odtwarzaczy DVD, kamerę, dyktafon, trzy nowoczesne kserokopiarki, 8 rzutników pisma. Istnieje sala z osprzętem do zajęć interaktywnych.

Biblioteka Instytutu składa się z 3 sekcji (anglistycznej, romanistycznej i rusycystycznej/germanistycznej) rozmieszczonych w różnych budynkach. Każda zatrudnia po 2 bibliotekarzy. Gromadzone są specjalistyczne encyklopedie, słowniki, leksykony, albumy, podręczniki do nauczania języków na wszystkich poziomach oraz literatura fachowa odpowiadająca badaniom prowadzonym w Instytucie Neofilologii. Zaopatrzenie w książki jest wystarczające dla potrzeb dydaktycznych. Skromnie przedstawia się natomiast lista prenumerowanych czasopism. Biblioteka oferuje dostęp do elektronicznych baz danych takich jak: FRANTEXT, EBSCO, ELSEVIER, SPRINGER. Biblioteka posiada tradycyjny katalog kartkowy oraz katalog elektroniczny. W każdej bibliotece sekcyjnej istnieje niewielka czytelnia (8-16 miejsc, w zależności od sekcji) z komputerami z dostępem do Internetu. Dostęp do półek jest wolny w księgozbiorze podręcznym, pozycje z magazynu studenci otrzymują bez czekania. Pomieszczenia zajmowane przez poszczególne sekcje biblioteki są zdecydowanie zbyt małe, nadto przy ul. Studenckiej 5 są rozmieszczone od parteru aż do czwartego piętra w budynku bez windy. Godziny otwarcia uwzględniają potrzeby słuchaczy studiów niestacjonarnych. Nakłady finansowe nie pozwalają na intensywne uzupełnianie zbiorów, które jednak powiększają się corocznie głównie dzięki darom i wymianie. W razie potrzeby studenci i pracownicy mogą korzystać z Biblioteki Głównej, która jest jedną z największych w Krakowie.

2. **Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia (z części studenckiej).**

Jedynie budynek przy ul. Podchorążych 2, w którym odbywa się część zajęć jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Posiada odpowiednio dostosowane windy, podjazdy, toalety. Na wyróżnienie zasługuje oznaczenie drzwi do sal alfabetem Brajla.

Dwa pozostałe budynki – przy ul. Studenckiej 5 i przy ul. Karmelickiej 41 - nie są należycie dostosowane do potrzeb dydaktyki. Jedynie część sal spełnia wymogi nowoczesnej dydaktyki. Wyposażenie w sprzęt audiowizualny jest gorsze niż w budynku przy ul. Podchorążych 2. Korytarze są ciasne, co stanowi zagrożenie w przypadku pożaru lub nieszczęśliwego wypadku. Budynki te nie są dostosowane do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

Zaplecze sportowe zostało przez studentów ocenione bardzo dobrze. Mają oni również zapewniony do niego dostęp poza zajęciami wychowania fizycznego. Stan domów akademickich studenci określają jako bardzo dobry, jednak uważają że opłaty za zamieszkanie w nich są zbyt wysokie i powinny zostać obniżone. Dodatkowo mają zastrzeżenia do systemu przyznawania miejsc w akademikach. Uważają, że jest on niesprawiedliwy: często zdarza się, że osoby w gorszej sytuacji finansowej nie dostają takich miejsc. Dodatkowo osoby po zdobyciu licencjatu są traktowane jak nowi studenci i przez to bardzo ciężko im zdobyć ponownie miejsce w akademiku z powodu zbyt małej liczby miejsc przeznaczonych dla takich osób. Jako rozwiązanie zaproponowali, aby miejsca w domach studenckich były rozdysponowywane na poziomie Wydziałów.

Ocena spełnienia wymogów dotyczących bazy dydaktycznej jest niejednoznaczna. Są one spełnione w pełni w przypadku siedziby przy ul. Podchorążych (przy czym na szczególne wyróżnienie zasługuje dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych), a jedynie częściowo w przypadku dwóch pozostałych budynków. Zgodnie z zapewnieniem Władz Uczelni, trudna sytuacja lokalowa ulegnie poprawie po oddaniu do użytku w październiku 2011 wznoszonego obecnie skrzydła budynku przy ul. Podchorążych. Baza biblioteczna jest wystarczająca na potrzeby filologów. Wyposażenie w sprzęt informatyczny i audiowizualny jest odpowiednie do potrzeb i ulega stałej i to dość znacznej poprawie. Baza socjalna, urządzenia sportowo-rekreacyjne spełniają standardy bez zastrzeżeń.

Uczelnia powinna przyjrzeć się systemowi przyznawania miejsc w domach studenckich i wprowadzić ewentualne zmiany, tak, aby były one przyznawane zgodnie z art. 185 ust. 1

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Regulamin Samorządu Studentów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie jest zgodny z przepisami Ustawy, a tryb jego uchwalania jest zgodny z art. 202 ust. 4 Ustawy. Zarząd Samorządu Studentów posiada biuro wyposażone w odpowiedni sprzęt oraz ma zapewnione wystarczające środki finansowe. Istnieje zgodna z przepisami reprezentacja studentów i doktorantów w Radzie Wydziału.

Składy komisji dyscyplinarnej ds. studentów oraz ds. nauczycieli akademickich są zgodne z art. 213 ust. 5 Ustawy oraz z art. 142 ust. 2 Ustawy.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Podział Funduszu Pomocy Materialnej odbywa się z udziałem Samorządu Studentów i jest zgodny z art. 174 ust. 2 Ustawy.

Stypendia przyznaje Dziekan, a organem drugiej instancji jest Rektor. Decyzje podejmowane przez obie instancje są zgodne z Kodeksem Postępowania Administracyjnego. Tryb dostarczania tych decyzji jest niezgodny z art. 39 KPA, ponieważ studentom, którzy nie odbiorą ich osobiście nie są one dostarczane pocztą za potwierdzeniem odbioru.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Studenci nie zgłaszali zastrzeżeń do sposobu funkcjonowania uczelni i systemu opieki materialnej i socjalnej. Organizacja studiów u większości studentów nie budzi zastrzeżeń, studenci generalnie nie skarżyli się na niewłaściwy układ zajęć czy egzaminów. Wyjątek stanowili studenci hispanistyki i italianistyki. Podkreślali życzliwość pracowników naukowo-dydaktycznych. Studenci wyrażali się pochlebnie o swoich wykładowcach, rusycyści wręcz entuzjastycznie o jedynej rodowitej Rosjance prowadzącej PNJR. Znali opiekunów lat, twierdzili, że mogą korzystać z konsultacji, choć były głosy mówiące o tym, że w przypadku zmian w planie czy absencji pracownika informacja ta pojawia się zbyt późno.

Większość studentów nie wykazuje zainteresowania działalnością organizacji studenckich i samorządu studenckiego (ich wiedza na ten temat jest znikoma), choć chcieliby, aby ich interesy były reprezentowane.

Najcięższym zarzutem stawianym uczelni przez studentów było skomasowanie zajęć z PNJ obranej specjalności na dwóch pierwszych latach (na roku III są wyłącznie zajęcia PNJ z drugiego języka). Sprawia to, jak mówili, że na roku III ich znajomość języka podstawowego ulega pogorszeniu. Niezadowolenie studentów budzi także konieczność zbyt wczesnego wyboru specjalizacji, kiedy studenci nie mają jeszcze dostatecznego rozeznania w różnicach pomiędzy nimi, a także ograniczenie wyboru lektoratu drugiego języka (dominuje angielski).

Niektórzy ze studentów narzekali na brak podręczników (np. do przedmiotu *Język w biznesie i administracji* na romanistyce), inni żądali, aby zaliczenie przedmiotu obejmowało wyłącznie te partie materiału, które były przerabiane na zajęciach.

Zgłoszono przypadek nieuruchomienia zastępstwa na zajęciach (germanistyka) - osoba prowadząca zajęcia zachorowała po przeprowadzeniu zaledwie kilku zajęć i do stycznia nikt tych zajęć nie podjął.

Część studentów wyrażała obawy, że ich oceny mogą nie pozostawać anonimowe (pracownicy znają charakter ich pisma, a ankiety wypełnia się na papierze), nie byli też pewni, czy ich opinie mają jakikolwiek wpływ na ocenę nauczycieli akademickich przez władze Uczelni.

Studenci skarżyli się na ciasnotę w salach wykładowych i brak ławek na korytarzach.

Mimo wskazanych niedostatków, sprawy studenckie są prowadzone przez ocenianą jednostkę w sposób zadawalający.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart okresowych osiągnięć studenta i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Album studenta i księga dyplomów są prowadzone w formie elektronicznej, centralnie dla całej Uczelni zgodnie z § 9 oraz § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). Numer albumu przypisany jest studentowi na wszystkich kierunkach i

poziomach studiów realizowanych przez studenta w Uczelni. Numer albumu studenta odpowiada numerowi wpisanemu w indeksie studenta i w legitymacji studenckiej.

Protokoły zaliczenia przedmiotu są prowadzone zgodnie z § 10 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Analiza losowo wybranych teczek studentów oraz osób skreślonych z listy studentów, wykazała, iż są one prowadzone poprawnie i zawierają wymagane dokumenty, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Stwierdzono, że spośród decyzji wydawanych w indywidualnych sprawach studenckich wszystkie wyczerpują wymaganą przepisami formę. Szczegółowe uwagi w tym zakresie zostały zawarte w Załączniku dodatkowym Nr VIII.

Oglądowi poddano losowo wybrane indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta. Nie stwierdzono w nich poważnych uchybień. Rejestr wydawanych indeksów i legitymacji jest prowadzony w formie elektronicznej. Wpisy są sporządzane zgodnie z § 8 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Oglądowi poddano losowo wybrane dyplomy i suplementy oraz dokumenty związane z procesem dyplomowania. Dyplomy sporządza się poprawnie, w wymaganym przepisami terminie trzydziestu dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego. Protokoły egzaminu dyplomowego są prowadzone prawidłowo, stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. Nie stwierdzono uchybień w pozostałej dokumentacji związanej z procesem dyplomowania.

Analiza dokumentacji toku studiów pozwoliła na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Dostrzeżono jedynie nieliczne niedociągnięcia, które nie wpływają na ogólną pozytywną ocenę tego aspektu działalności Uczelni.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		x			

Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			x		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna			x		
Cz. II	Efekty kształcenia		x			
Cz. V	Badania naukowe			x		
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości		x			
Cz. VI	Baza dydaktyczna				x	
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			x		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			x		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem			X		
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia			x		

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

Perspektywy utrzymania i rozwoju kształcenia na kierunku *filologia* w Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie są dobre. Przemawiają za tym:

- dobrze określona i konsekwentnie realizowana misja,
- nowocześnie zaprojektowana sylwetka absolwenta,
- bardzo dobrze realizowana dydaktyka dająca efekty w pełni odpowiadające wymogom,
- kadra nauczycieli akademickich systematycznie rozwijająca się, prowadząca ciekawe i dobrze odbierane w środowisku polskim i międzynarodowym badania,
- dobrze działający system kontroli jakości.

Cieniem na ogólnie dobrym obrazie ocenianego kierunku kładą się ciężkie warunki lokalowe (mające ulec zmianie w najbliższej przyszłości). Niepokoi też – niezależny od Uczelni – niż demograficzny powodujący mniejszy napływ kandydatów na studia.

Usunięcia wymagają dostrzeżone i zasygnalizowane w różnych miejscach raportu usterki, które nie mają jednak wpływu na **ogólną pozytywną ocenę kształcenia na kierunku filologia w Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie.**

Nie ma możliwości dokonania oceny w Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego w Suchej Beskidzkiej posiadającego jedynie pierwszy rocznik studentów.

Raport sporządził

Prof. dr hab. B. K. Bogacki